

Nr 421

Av herrar **Boo** och **Larsson** i **Borrby**, om *sänkning av rösträttsåldern*.

Den allmänna rösträtten är i vårt land sedan länge en självklar förmån. Det råder allmän enighet om medborgarnas rättighet och moraliska skyldighet att ge uttryck för sin mening genom deltagande i valen till de olika representantförsamlingarna.

Vad som däremot kan diskuteras är vilken ålder som skall krävas för deltagande i dessa val. Vid vilken ålder skall medborgarna anses vara i stånd att delta i de politiska avgörandena? Naturligtvis är det många faktorer man måste ta hänsyn till vid avgörandet av den frågan. Enligt nu gällande grundlag och kommunallag tillkommer valrätt envar som »senast under nästföregående kalenderår uppnått tjuguetta års ålder». I praktiken innebär detta att den röstande vid första valtillfället är tjugotvå eller tjugotre år. 1964 års riksdag antog vilande grundlagsändring av innebörden att röst-rättsåldern skall sänkas med ett år.

Enligt vår mening får nämnda beslut hälsas med tillfredsställelse som en temporär reform i avvaktan på det definitiva ställningstagande i frågan som får förutsättas komma till stånd i anslutning till antagandet av en ny författning. Flera skäl talar nämligen vart för sig för en ytterligare sänkning av rösträttsåldern. Sålunda ålägges medborgarna redan långt före uppnåendet av 21 års ålder skyldigheter som motiverar rösträtt.

Den första värnpliktstjänstgöringen fullgöres ju i allmänhet vid 19—20 års ålder, och det finns starka skäl som talar för att den som deltar i rikets försvar också skall ha möjlighet att påverka de politiska besluten genom rätten att delta i de allmänna valen. Naturligtvis måste röst-rättsåldern bestämmas med hänsyn till den allmänna mognaden hos medborgarna. För att få rösträtt kräves självfallet förmåga hos medborgarna att ta ställning till samhällsfrågorna. Det torde emellertid vara på det sättet att den allmänna mognaden nu inträder vid lägre ålder än tidigare. En av orsakerna härtill är den förbättrade utbildningen. Genom det ökade utrymme som i den nya skolan getts åt undervisningen i samhällslära och genom den verksamhet som de politiska ungdomsorganisationerna bedriver har den politiska medvetenheten hos ungdomen nu blivit mycket mer utbredd och fördjupad än den var tidigare; det finns anledning att i det sammanhanget peka på det ökade valdeltagande från ungdomens sida som kunnat noteras vid de senaste allmänna valen. Ett tecken på ung-

domens politiska intresse är att funktionärerna i de politiska ungdomsförbunden nu i allmänhet är betydligt yngre än för bara något decennium sedan. Ungdomen torde också i dag i större utsträckning ägna intresse åt det politiska stoffet i dagstidningar och debattidskrifter.

Här bör också pekas på det förhållandet att det moderna samhället kräver att ungdomen i dag tar personlig ställning till väsentliga frågor i en utsträckning som inte förekom tidigare. På det praktiska området är denna tendens markant i fråga om yrkesval och utbildning. Men det gäller även i fråga om personliga ståndpunktstaganden till de olika kulturyttringar och impulser av skilda slag på vilka nutiden är så rik. Över huvud taget är det så, att ungdomen i dagens samhälle i väsentliga avseenden frigöres från bindningen till familjen vid tidigare tidpunkt än förr.

Starka skäl talar sålunda för en ytterligare sänkning av rösträttsåldern. Målsättningen bör därvid vara att rösträtten skall inträda både vid riksdagsval och kommunalval året efter det medborgaren fyllt 18 år. Närmare överväganden rörande tidpunkt för sänkningen m. m. bör göras i anslutning till övervägandena rörande ny författning.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att frågan om sänkning av rösträttsåldern till 18 år i enlighet med vad i motionen anförts måtte upptagas till prövning i anslutning till övervägandena rörande ny författning.

Stockholm den 27 januari 1965

Karl Gust. H. Boo

Einar Larsson

i Borrby

Nr 422

Av herr Carlstein m. fl., om inrättande av kommunala fritidsnämnder.

(Lika lydande med motion nr 355 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1965

Rune Carlstein

Rune Johansson

Bengt Fagerlund

i Norrköping